

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 22. december 2017 i sag nr. BS [REDACTED] 2017:

3F-Fagligt Fælles Forbund
som mandatar for

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

mod

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen, der er anlagt den 28. februar 2017, drejer sig om, hvorvidt sagsøgte er erstatningsansvarlig i anledning af en arbejdsulykke, som sagsøgeren var udsat for den 9. marts 2016 under sit arbejde for sagsøgte.

Dommen er affattet uden en selvstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218a, stk. 2, men med forklaringer.

Sagsøgeren, [REDACTED] har nedlagt påstand om, at sagsøgte, [REDACTED] tilpligtes at betale 266.498,11 kr. med tillæg af rente efter erstatningsansvarslovens § 16 fra sagens anlæg af 173.318,54 kr. og af 93.179,57 kr. fra den 2. august 2017.

Sagsøgte har principalt nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb efter rettens skøn.

Sagens nærmere omstændigheder

Sagsøgeren blev i 2003 udlært som tømrer og blev i 2014 ansat som tømrer hos sagsøgte.

Den 9. marts 2016 blev hun udsat for en arbejdsulykke under sit arbejde for sagsøgte, idet hun i forbindelse med savning af et stykke træ på en rundsav monteret på en multisav pådrog sig en læsion på venstre hånd, idet hånden ramte den roterende klinge.

Sagsøgte foretog en anmeldelse af arbejdsulykken den 14. marts 2016, og ulykken er anerkendt som en arbejdsskade.

Sagsøgeren var herefter sygemeldt og tog under sygemeldingen en arbejdsmiljøuddannelse.

Det påståvnte beløb udgør erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte, og påstanden er ikke beløbsmæssigt bestridt.

Forklaringer

Sagsøger

[REDACTED] har forklaret, at hun er udlært i 2003 og siden har udført almindeligt tømrerarbejde, herunder med en sav som den omhandlede multisav. Det er et almindeligt brugt redskab. I september 2014 blev hun ansat hos sagsøgte. Hun udførte alle almindelige tømreropgaver. De var ca. 20 tømrersvende og arbejdede mest parvis. Hendes makker var [REDACTED]. De havde en firmabil og havde fået multisaven med fra en byggeplads. Den kan bruges både med og uden afskærmning, afhængigt af opgaven, men hun er aldrig blevet instrueret i, hvordan man tager afskærmningen af og på. Hun har ikke på skolen lært at bruge en sav som den omhandlede, men har senere lært det af sin mester. Udover multisaven havde de i bilen en stationær rundsav, som de brugte mest. Multisaven skulle bruges, når der skulle flækkes brædder. De fik multisaven med i firmabilen fra omkring begyndelsen af 2015 fra en byggeplads ved Grenå. Der var ikke afskærmning på multisaven, da de fik den med. De steder, hun har arbejdet, har der ikke ret ofte været brugt afskærmning på en sav som den omhandlede. Hvis Arbejdstilsynet kommer, render folk rundt og leder efter spaltekniive og afskærmninger. Derfor tænkte hun ikke på at spørge sin chef om en afskærmning. Tømrere foretager en del, de måske sikkerhedsmæssigt burde lade være med, herunder eksempelvis tunge løft. Det sker vel for at gøre chefen glad. I dag insisterer hun på at arbejde med save med afskærmning. Hun ved ikke, om [REDACTED] eller dennes sjakbajser har set dem bruge saven uden afskærmning. [REDACTED] kom som regel ikke ud til deres mindre opgaver, men kom sommetider til de store opgaver. Han har nok besøgt dem 5-6 gange i hendes ansættelsestid. I begyndelsen af marts 2016 skulle hun, [REDACTED] og 3 polakker lave noget tømrerarbejde med et tag i [REDACTED]. Hun skulle flække et stykke træ med multisaven og tog fat om bagenden af træstykket for at trække det igennem saven. Hun begyndte at bevæge sig rundt om saven, idet hun tog fat om bagenden af træstykket for at trække det igennem. Træet klemte om klingen, som herefter trak det tilbage. Hun nåede ikke at flytte hånden og skar sig derfor på klingen. Det ville ikke være sket, hvis der havde været afskærmning. Hun stod på et stillads ved taget, og der var ikke andre, der så hende med saven. [REDACTED] kom løbende til og kørte hende på skadestuen. Hun har før arbejdet med [REDACTED]. Hun ved ikke, om [REDACTED] har set hende bruge saven før. [REDACTED] har ikke instrueret hende i at bruge saven. Hun har ikke hos [REDACTED] fået et sikkerhedskursus. Der var dengang ikke en halvårlig gennemgang af værktøjet i bilerne. Når man flækker brædder med en rundsav, kan man bruge en fremførerpind til at skubbe træet igennem med, men hun mener ikke, der var en sådan på byggepladsen. Nogle tømrere

bruger en tommestok, men hun har altid bedre kunnet lide at gå rundt og tage fat i bagenden af træet. Hun har oplevet, at træet kan klemme om klingens og blive trukket tilbage, når man skærer kiler, og derfor ville hun ikke skære kiler. Hun vidste godt, at spalteknavens formål var at holde træet ude fra klingens, så tilbagetræk kunne undgås. Hun har på skolen kun fået en kort undervisning i at bruge en sav som den omhandlede. Når de i deres arbejde for sagsøgte skulle bruge værktøj og lignende, ringede de til [REDACTED] fra sagsøgte for at få det. De kunne stille værktøj, der var gået i stykker, hos sagsøgte for at få det repareret. De kunne også rekvirere og købe manglende værktøj. Det er meget almindeligt, at folk afmonterer sikkerhedsudstyr for at gøre tingene nemmere, så til sidst tænker man ikke længere over det. Det sker eksempelvis ved brug af sømpistoler og spalteknaver. Hun er ikke af [REDACTED] blevet bedt om at bruge el-værktøj uden sikkerhedsudstyr. Hun vidste ikke, hvem sikkerhedsrepræsentanten hos sagsøgte var, og hun har ikke set en APV-mappe i firmabilen.

Sagsøgte

[REDACTED] har forklaret, at han er udlært tømrer i 2001. Han etablerede sit firma allerede i læretiden. I dag er de 56 ansatte. [REDACTED] havde en sjakbajsrulle og var den, der skaffede [REDACTED] til firmaet. Ulykken skete i forbindelse med en opgave med etablering af en ny tagkonstruktion, som [REDACTED] var på sammen med [REDACTED] og 3 polakker, der stod for nedbrydningsopgaven. [REDACTED] var leder på pladsen. [REDACTED] var på det tidspunkt sygemeldt. [REDACTED] og [REDACTED] var normalt makkere og kørte i en værktøjsbil. De havde fået at vide, at de kunne sige til, hvis der manglede noget. Han sørgede for, at der blev købt værktøj ind, når han blev spurgt. [REDACTED] og [REDACTED] var dygtige og selvkørende og mindst lige så erfarne som ham selv, så der var ikke behov for, at han ofte kom på deres pladser. Han var på pladsen for den omhandlede opgave. Det er op til den enkelte tømrer, hvilket værktøj denne bruger. [REDACTED] var meget erfaren, og han var helt tryk ved, at denne styrede pladsen. Han var ikke klar over, at multisaven var i [REDACTED] og [REDACTED] bil, endsize at der ikke var spalteknav og afskærmning på den. De ville uden problemer have kunnet få disse ting, hvis de havde bedt om det. Arbejdstilsynet har aldrig givet anmærkninger om, at der manglede sikkerhedsudstyr på pladserne, eller at maskinerne blev brugt uforsvarligt. Han har haft andre ansatte, der har skåret fingre, blandt andet en ved navn [REDACTED] og han har lavet en del tiltag for at højne kendskabet til sikkerhedsforanstaltninger. De har således i firmaet lavet en app med det samlede sikkerhedsmateriale. Før lå der en APV-mappe i alle bilerne, men han ved ikke, hvor flinke svendene var til at kigge i dem. De har i firmaet etableret en årlig gennemgang af bilerne og værktøjet, men hver gang en svend bruger et stykke værktøj, påhviler det den enkelte at sige til, hvis der er noget galt eller mangler noget. Så får de det uden problemer. Han har ikke givet [REDACTED] instruktioner om brug af værktøj. Han er ikke helt enig i, at det er normalt at arbejde med multisaven uden spalteknav og afskærmning, for så sprøjter det op med spåner, men der er opgaver, hvor man tager det af. I så tilfælde dog normalt kun afskærmningen. Man kan ret let tage afskærmningen af, men

skal bruge værktøj for at få spaltekniiven af.

har forklaret, at han har 25 års erfaring som tømrer. Han arbejdede som makker med i nogle år. De havde en firmabil med værktøj. Udover den omhandlede sav havde de en kap/geringssav, som blev brugt som afkorter, mens multisaven blev brugt som flæksav. De fik multisaven i bilen i forbindelse med, at de ryddede op på en plads og tog den med som det sidste. Der var ikke sikkerhedsudstyr med saven, og de vidste godt, at det burde være der, men de brugte den alligevel. De kunne godt have rettet henvendelse til for at få en spaltekniiv og afskærmning, men fik ikke gjort det. Det er ret almindeligt at fjerne afskærmningen, fordi den jævnligt er i vejen. Det er den gængse opfattelse mange steder, hvor han har arbejdet. Man bør som tømrer selv kunne anvende en sådan sav uden opsyn eller nærmere instruktion. Da han og begyndte som makkerpar, mener han, de fik udleveret en sikkerhedsmappe. Der lå en mappe i bilen, men der lå ikke en brugsanvisning til saven heri. Der var ikke jævnlig eftersyn af bilen og værktøjet. De sørgede selv for dette. Han har ofte oplevet, at spaltekniiven har været monteret på saven, men ikke afskærmningen. Det er også sket, at også spaltekniiven har været væk. Det kan være nødvendigt at bruge saven uden spaltekniiv og afskærmning til visse opgaver. Hvis der manglede værktøjsdele som eksempelvis sikkerhedsafskærmning, kunne man selv købe det og få indkøbet betalt af sagsøgte. Det har han gjort flere gange, og han gjorde det også efterfølgende med den omhandlede sav. Han vil tro, at spaltekniiven og afskærmningen til saven er blevet væk. De mente at kunne bruge saven uden udstyret. Han vil nærmest sige, at det er det almindelige, at sikkerhedsudstyret ikke er der.

har forklaret, at han blev uddannet tømrer i 2007 og ansat som tømrersvend hos . Han er miljørepræsentant og modtager i den funktion meddelelser fra pladserne om sikkerhedsforhold. Firmaet har lavet en app med oplysning om sikkerhedsforhold. Før var der mapper i bilerne med den slags. Det er ikke noget, han har brugt noget særligt. Han bruger i sit tømrerarbejde en sav som den omhandlede. Han har lært om brugen på skolen og i sit arbejde. Han bruger som oftest spaltekniiv og afskærmning, men der kan være situationer, hvor det skal afmonteres, eksempelvis ved skæring af fals. Hvis svendene mangler dele til værktøj, kan de selv købe dem, eksempelvis spaltekniiv og afskærmning. De kan også lægge rekvisitioner og indlevere værktøj til reparation hos sagsøgte. Der er sket ændringer hos sagsøgte i tiden efter ulykke. I de sidste år er de således gået over til at registrere værktøjet i bilerne. Han har oplevet, at der har manglet spaltekniive og/eller afskærmning. Folk synes nok, det er besværligt at af- og påmontere det og lader derfor være. Der er større opmærksomhed på dette i de senere år. Han vil ikke sige, at og var specielt skødesløse.

har forklaret, at han var ansat hos i 2014-2016 som arbejdende formand. Han har arbejdet som tømrer i over 20 år. Han

havde ansvaret for byggemøder, materiale på pladserne og for at lede og fordele arbejdet på pladserne. Makkerparrene havde typisk deres egen firmabil med værktøj. Hvis de manglede større maskiner eller lignende, rettede de henvendelse til kontoret. Mindre dele købte de selv. Det har han ofte selv gjort. Det blev altid accepteret af sagsøgte. I forbindelse med ulykken var han og [REDACTED] i færd med en større tagudskiftning. De arbejdede på hver sin side af huset, da han hørte [REDACTED] skrig. Han løb om og så, hvad der var sket, og han kørte hende på skadestuen. Hun havde været i færd med at skære lister. Han så ikke, hvad der skete, men så, at [REDACTED] havde flækket trælist. I den forbindelse tager man tit afskærmning og spaltekniv af, og så får man ofte ikke monteret det igen bagefter. Ved sådant arbejde vil man putte trælisten ind i den ene side og så gå om på den anden side for at trække listen igennem. Man rækker ikke ind over saven for at tage fat i bagenden af træet, fordi træet kan blive trukket tilbage, hvis det klemmer om kling. Dette ved man godt som tømrer. Det ville have været muligt at bruge saven med spaltekniv og afskærmning i forbindelse med det arbejde, som [REDACTED] udførte. [REDACTED] er ikke sjusket. Hun gør sine ting ordentligt. Han havde ikke været med til at sætte saven op. Han vidste godt, at der ikke var afskærmning på saven. Det var ret almindeligt, at afskærmning og spaltekniv blev taget af og eksempelvis lagt i en spand, og at det så ikke kom på igen. Tømrerne vidste godt, at dette skulle gøres. Det var deres eget valg.

Procedure

Sagsøgeren har i sit påstandsdokument af 15. november 2017 til støtte for sin påstand gjort følgende anbringender gældende:

"Det gøres gældende, at sagsøgte som arbejdsgiver har tilsidesat arbejdsmiljølovens §§ 15, 16, 38 og 45 med tilhørende bestemmelser ved ikke at sikre, at den anvendte rundsav var udstyret med forskriftsmæssigt sikkerhedsudstyr, eller at det i øvrigt fandtes i servicebilen.

Dermed har sagsøgte pådraget sig et erstatningsansvar i anledning af den indtrufne skade.

Det gøres endvidere gældende, at der ikke fra sagsøgerens side foreligger erstatningsretlig relevant egen skyld."

Sagsøgte har i sit påstandsdokument af 16. november 2017 til støtte for sin påstand gjort følgende anbringender gældende:

"Det bestrides, at sagsøgerens arbejdsulykke den 9. marts 2016 ikke kan henføres til fejl eller forsømmelser hos sagsøgte, eller til nogen for hvem sagsøgte hæfter.

Sagsøgeren havde på ulykkestidspunktet været ansat hos sagsøgte i 1½-2 år og havde forud herfor også langvarig erfaring som tømrer.

Sagsøgeren var således på ulykkestidspunktet en erfaren tømrer, for hvilken den pågældende opgave, der førte til ulykken, har været ukompliceret, idet sagsøgeren med en rundsav skulle skære træ til en tagfod.

På baggrund af sagsøgerens erfaring og opgavens ukomplicerede karakter har der ikke været en særlig forpligtelse for sagsøgte til at give særskilt instruktion eller føre tilsyn ud over den instruktion og tilsyn, som sagsøgte løbende har foretaget til/med de ansatte. Hertil kommer, at det er almen viden for enhver tømrer, at håndværktøj skal kontrolleres forud for anvendelsen.

Anvendelse af håndværktøj er også en fast bestanddel af uddannelsen til tømrer, jf. bl.a. bekendtgørelse nr. 287 af 15. marts 2016 om træfagenes byggeuddannelse, hvoraf det fremgår, at uddannelsen blandt andet indebærer valg af værktøj og sikkerhedsudstyr til en given opgave, jf. bekendtgørelsens § 4, nr. 12.

På ulykkestidspunktet var samtlige biler udstyret med en APV med nærmere instruktion til de ansatte, som i dag er erstattet af en app, der er installeret på medarbejdernes telefon.

Det bestrides, at sagsøgeren ikke har haft adgang til beskyttelsesudstyr i form af skærm og spaltekniv, eller at sagsøger har været forhindret i at rette henvendelse til sin nærmeste foresatte med henblik på at tilvejebringe det pågældende udstyr, hvis det måtte mangle. Arbejdstilsynet har således heller ikke gjort anmærkninger af kritisable forhold vedrørende det værktøj, der stilles til rådighed for de ansatte i forbindelse med tilsynets løbende besøg hos virksomheden.

Sagsøgte har desuden ført et sædvanligt tilsyn med de forskellige byggepladser, herunder den byggeplads, hvorpå ulykken fandt sted den 9. marts 2016, ved de formænd, der havde ansvaret og deres gang på de pågældende pladser, idet sagsøgeren på uheldsdagen arbejdede sammen med formand [REDACTED] idet hendes sædvanlig makker ikke var på arbejde den pågældende dag.

Det bestrides således, at der fra sagsøgtes side er udvist en ansvarspådragende adfærd eller undladelse i forbindelse med de konkrete forhold, som har forårsaget skaden.

Det gøres nærmere gældende, at sagsøgerens uheld i det hele kan henføres til sagsøgerens manglende agtpågivenhed og iagttagelse af elementære sikkerhedsforanstaltninger for den pågældende rundsav, som burde være åbenlys for en erfaren og uddannet tømrer. Sagsøgte har således gjort gældende, at der foreligger erstatningsrelevant egen skyld, der indebærer, at et eventuelt ansvar for sagsøgte bør bortfalde.

Sagsøgte har ikke haft indsigelser mod sagsøgerens beregning af det rejste krav, der vedrører perioden frem til 1. juni 2017, hvor sagsøgeren genoptog sit tømrerhverv på fuld tid, eller til spørgsmålet om årsagssammenhæng, forudsat at kravet begrænses til det rejste krav om tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte."

Rettens begrundelse og afgørelse

Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at risikoen for sagsøgerens tilskadekomst ville have været reduceret, hvis spaltekniv og sikkerhedsafskærmning havde været monteret på den omhandlede multisav, da sagsøgeren benyttede den.

Sagsøgeren og dennes makker, [REDACTED] var erfarne og faguddannede tømrere, og retten finder det efter bevisførelsen ikke godtgjort, at sagsøgte ikke har ført fornødent tilsyn med disses arbejde. Det påhvilede imidlertid sagsøgte som arbejdsgiver at sikre, at de ansattes værktøj var udstyret med forskriftsmæssigt sikkerhedsudstyr.

Sagsøgeren og [REDACTED] har forklaret, at de fik multisaven med i bilen fra en byggeplads uden tilhørende spaltekniv og afskærmning, og at de begge var klar over, at disse dele skulle være monteret på saven, for at denne kunne anvendes forsvarligt. De har videre forklaret, at de ansatte fra sagsøgtes side havde adgang til at købe dele, herunder eksempelvis spaltekniv og afskærmning, hvis de manglede dem, og at dette også skete jævnligt.

Sagsøgeren og vidnerne [REDACTED] og [REDACTED] har alle forklaret, at det er almindeligt, at tømrerne afmonterer sikkerhedsudstyret og ikke genmonterer det, fordi det er besværligt, uanset at det er almindelig viden hos dem, at sikkerhedsudstyret skal anvendes ved brug af saven.

Sagsøgeren var vant til at benytte en sav som den omhandlede, og hun var som oven for anført klar over, at der skulle anvendes sikkerhedsudstyr for at benytte saven forsvarligt, samt at hun havde mulighed for at indkøbe udstyret på sagsøgtes regning.

Retten finder på den baggrund, at sagsøgeren ved at anvende saven uden påmonteret sikkerhedsudstyr har udvist en sådan grad af uforsigtighed, at sagsøgtes ansvar for, at der ikke forefandtes sikkerhedsudstyr på eller sammen med saven, er bortfaldet, således at sagsøgeren må bære den fulde skyld for uheldet.

Som følge heraf frifindes sagsøgte for sagsøgerens påstand.

Sagsomkostningsbeløbet skal dække sagsøgtes udgifter til advokatbistand.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, [REDACTED] frifindes.

Sagsøgeren, 3F-Fagligt Fælles Forbund som mandatar for [REDACTED]
skal inden 14 dage i sagsomkostninger til sagsøgte, [REDACTED] be-
tale 30.000 kr.

Rasmus Damm
dommer
/lev

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Randers, den 22. december 2017.

Lene Vernersen, kontorfuldmægtig